

بِنَامِ خَدَا

مرکز دانلود رایگان
مهندسی مکاله‌ریزی و مواد

www.Iran-mavad.com

عنوان :

فولادهای پرآلیاژ

High Alloyed Steels

فهرست

فولادهای پر آلیاز	1
فولادهای پر آلیاز مقاوم در برابر خوردگی	5
Hفولادهای آلیاژی مقاوم به حرارت نوع	10
فریت در فولادهای زنگ نزد ریختگی	13
کنترل فریت:	16
خواص مکانیکی:	20
استحکام و سختی:	20
خصوصیات خستگی:	25
چومگی	26
تأثیرات پیر سختی:	26
ویژگی های آلیاژ های مقاوم به حرارت - افزایش ها در خواص کششی	28
خواص خرزش و شبیب شکست:	28
مقاومت به شوک حرارتی:	32
مقاومت به خوردگی گازهای داغ:	32
عملیات قالب گیری (ریخته گری).	32
قابلیت جوش کاری:	33
(Hفولاد های ابزار گرم کار (نوع	34
(H21-H26)فولادهای ابزار گرم کار حاوی تنگستن	36
(H41-H43)فولادهای گرم کار حاوی مولیبدن	37
عملیات حرارتی:	37
تمپر کردن:	38
فولادهای زنگ نزن آستینتی:	38
گریدهای آستینتی:	41
گریدهای فریت:	41
گریدهای آستینتی - فریتی	42
آلیاژهای دوبلکس (دوگانه)	45
آلیاژهای رسوب سختی	46
Hکاربردهای آلیاژهای نوع	47
آلیاژهای نیکل کرم- آهن	47
آلیاژهای کرم- نیکل - آهن	49
فولادهای آستینتی منگنز دار	50
خواص مکانیکی	53
قابلیت ماشین کاری:	55
قابلیت جوش کاری:	56
کاربردها:	57

مقدمه

فولادهای پر آلیاژ ریخته گری شده به طور گستردگی به دلیل مقاومت به خوردگی در محیط های آبی در دمای محیط و یا نزدیک به این دما و یا کار در اتمسفر با گاز داغ و یا دماهای بالا (بیش از 65 یا 1200) یا مورد استفاده قرار می گیرند. فولادهای ریخته گری پر آلیاژ به طور معمولی بر اساس ترکیب‌شان و طبق استاندار انجمن ریخته گران آمریکا طبقه بندی می شوند. این طبقه بندی با MSTM نیز تطابق داده شده است (مثال از این نحوه نامگذاری CF-/M است).

اولین حرف نشان دهنده این است که آیا بر این محیط خورنده آبی مناسب است © و یا برای محیطی با دمای بالا (H) حرف دوم نشان دهنده ترکیب میانگین کروم و نیکل آلیاژ طبق شکل 1 می باشد. هر مقدار که درصد نیکل افزایش یابد حروف نیز از ATHLON به سمت Z تغییر می یابند. حرف یا حروف بعدی سپس از دو حرف اول نشان دهنده ماقزیم میزان کربن می باشند. (درصد، ضرب درصد شده اند). در نهایت نیز چنانچه عناصر دیگری موجود باشند. بوسیله حروفی که بعد از خط تیره نوشته می شوند. (sullix) نشان داده می شوند. بنابراین CF-8M نشان دهنده آلیاژ C که دارای مقاومت خوردگی (C) و 19٪ کروم و 19٪ نیکل می باشد و دارای ماقزیم کربن 0.08٪ و دارای مولیبدن برخی از فولادهای بر آلیاژ ریخته گری شده

درای بسیاری از خواص مشابه ریخته گری فولادهای فولادی کم آلیاژ می باشند (به مقاله ای تحت عنوان فولادهای کم آلیاژ در این جلد مراجعه شود).

برخی از خواص مکانیکی این گروه از فولادها (برای مثال سختی واستحکام تسلیم) می توانند بوسیله عملیات حرارتی مناسب تغییر یابند. با این حال فولادهای ریخته گری پر آلیاژی که دارای بیش از 20 الی 30 درصد کروم Ni^{+} می باشند، تغییرات فازی مشابه فولادهای کربنی ساده و کم آلیاژ در حین حرارت دهنی پایین دمای اتاق و دمای اتاق و دمای ذوب از خود نشان نمی دهند. این مواد بنابراین غیر قابل سخت کردن می باشند و خواششان وابسته به ترکیب است و نه عملیات حرارتی بنابراین توجه ویژه ای می بایست برای هرگروه از فولادهای پر آلیاژ با توجه به حرارتی ریخته گری، ذوب و عملیات حرارتی جایگزین (اگر موجود باشد).

فولادهای پر آلیاژ مقاوم در برابر خوردگی

فولادهای پر آلیاژ ریخته گری مقاوم در برابر خوردگی، که به طور معمول به فولادهای ضد زنگ ریخته گری شناخته می شوند دارای رشد قابل توجهی در طی 40 سال اخیر از لحاظ تکنولوژیکی و اهمیت اقتصادی داشته اند کاربردهای اساسی این فولادها در مواد بکار گرفته شده در کارخانجات تولید مواد شیمیایی و نیروگاههای انرژی که نیازمند به محیط آبی و مقاوم به خوردگی در دماهایی به طور معمول کمتر از 315 می باشد. این آلیاژ ها نیز گاهی برای مقاصد ویژه و در دماهای سرویس دهی تا 65 نیز بکار می روند.

یک تعریف درست از فولادهای ریخته گری ضد زنگ های تعریفی است که در سال 1910 ارائه شد که فولادهای را شامل می شوند که حداقل 12 درصد کروم برای مقاومت به خوردگی داشته باشند اگر چه بسیار از فولادهای ریخته گیری ضد زنگ دارای ترکیبات بسیار پیچیده تر از آن چه که در تعریف ماده فوق ذکر شده می باشند. فولادهای ضد زنگ به طور معمول شامل یک یا چند عنصر آلیاژ ساز علاوه بر کروم (برای مثال، نیکل، مولیبden، مس، نیولبیوم و نیتروژن) به منظور ایجاد ساختاری مورد نظر و مقاوم به خوردگی و یا ایجاد خواص مکانیکی ویژه جهت کاربردی خاص می باشند.

فولادهای پر آلیاژ مقاوم در برابر خوردگی به طور معمول بر اساس ترکیب و یا ساختارشان دسته بندی می شوند. باید به این نکته توجه شود که طبقه بندی بر اساس ترکیب و یا ساختار همیشه مستقل از یکدیگر نیستند و گاهی طبقه بندی بر اساس ترکیبی از این دو انجام می شود. در جدول 1 ترکیبی آلیاژهای تجاری ریخته گری مقاوم در برابر خوردگی آورده شده است. این آلیاژها بر اساس فولادهای کروم دار، فولادهای کروم- نیکل دار که در آن ها کروم عنصر آلیاژی غالبي و فولادهای نیکل- کروم دار که در آن ها نیکل عنصر آلیاژ غالب می باشد طبقه بندی می شوند. قابلیت سرویس دهی فولادهای مقاوم در برابر خوردگی ریخته گرم شده و به طور وسیعی به نبود کربن و بویژه رسوبات کارمبیدی در ریز ساختار آلیاژ بستگی دارد. بنابراین فولادهای مقاوم خوردگی ریخته گری به طور معمول کم کربن می باشد >

< 0.08% معمولاً همانگونه که در جدول 1 دیده می شود، فولادهای ریختگی هر آلیاژی را می توان بر اساس میکروساخترای نیز طبقه بندی کرد. ساختارها می تواند آستنیتی، فریتی، مارتنتزیتی، یا ترکیب دو تایی آنها باشد. ساختاری با یک نوع ویژه اساساً با ترکیب شیمایی یشان مشخص می شوند به ویژه مقادیر کروم، نیکل، و کربن در این در این خصوص (در این مقاله به بخش مزیت در فولاد زنگ نزن ریختگی مراجعه کنید).

عموماً فولادهای ریختگی هر آلیاژی نوع کروم دار ساده یا مارتنتزیتی مستند یا مزینی نوع کروم نیکل یا دو فازی مستند یا آستنیتی، فولادهای نیکل-کروم کاملاً آستنیتی هستند.

انواع مارت؟ شامل آلیاژهای CA-6NM, CA-15m-CA-40, CA-15 می باشند.
آلیاژ CA-15 شامل مقدار حداقلی از کروم می باشد که اصولاً برای ضد زنگ ساختن آن ضروری می باشد. آن مقاومت خوبی به خوردگی اتسمفری بعلاوه، به بسیاری از محیط های آلی در سرویس دهی های نسبتاً فرم دارد. آلیاژ های CA-40, CA-15 که با کربن بیشتری اصلاح شده اند تا سطوح بالاتری از استحکام و سختی عملیات حرارتی پیدا کنند. آلیاژ CA-15m یک آلیاژ CA-15 اصلاح شده با مولیبدنیم می باشد که استحکام را در دمای بالا بهبود می بخشد آلیاژ CA-6NM یک آلیاژ آهن – کروم- نیکل- مولیبدنیم با مقدار کمی کربن می باشد. انواع آستنیتی شامل CN-7M, CK-20, CH-20, CK-20, CH-20 می باشد. آلیاژهای CK-20, CH-20 پر کروم، پر کربن می باشد

که کاملاً ترکیب آستینیتی دارد که در آن مقدار کروم بیشتر از نیکل می باشد. آلیاژ

CN-7M پر آلیاژی در بسیاری از محیط ها مقاومت به خوردگی عالی دارند و اغلب

در سرویس دهی اسید سولفوریکی مورد استفاده قرار می گیرد.

از انواع فریتی آلیاژهای CB-3C کاربید Feritet و CC-50 معرفی شده اند. آلیاژ

CB-3C به ویژه با عملیات حرارتی قابل ساختاری نیست. همینکه این آلیاژ به طور

معمول ساخته می شود، (تعادل میان عناصر در ترکیب معتبر در ساختار کاملاً

فریتی می شود) مشابه فولاد زنگ نزن ؟ نوردی نوع AISI 442 آلیاژ CC-50 اساساً

نسبت به آلیاژ CB-30 کروم بیشتری دارد و به خوردگی موضعی در بسیاری از

محیط ها نسبتاً مقاومت بیشتری دارند.

آلیاژ های آستینینی - فریتی شامل CF-8A, CF-8, CF-3A, CF-3, Ce-3C می باشد.

CG-8M, CF-16F, CF-8C, CF-8C, CF-3MA, CF-3M, CF-20

میکرو ساختارهای این آلیاژ ها معمولاً شامل 5 تا 40٪ فریت دارد که بستگی به طبقه

مشخص (ویژه) و تعادل میان عناصر فریت زا و آستینیت زا در ترکیب شیمیایی دارد

(در این مقاله به بخش فریت در فولادهای زنگ نزن مراجعه کنید)

آلیاژ های دو تایی دو فازی دو آلیاژ دو تایی CD-4MCU و فروآلیوم اخیراً

مورد توجه قرار گرفته اند. آلیاژ CD-4MCU آلیاژ دو تایی می باشد که بیشتر

آلیاژی شده است. فروآلیوم توسعه شرکت Langley Alloy توسعه یافته است و

اساساً CD-4MCU می باشد که به آن حدود 0.15% N توسعه یافته است و اساس

CD-4MCU می باشد که به آن حدود 0.15% N اضافه شده است. آلیاژ های دو تایی که سطوح بالایی او فریت (حدود 40 تا 50٪) می باشند نیکل پایینی دارند نسبت به آلیاژ CF-3M به ترک نقش - خوردگی SCC مقاومت بهتری دارند. آلیاژ CD-4MCU که بدون نیتروژن م بیاشد و نسبتاً مقدار کمی مولیبدنیوم دارد، فقط به طور جزی به خوردگی موضعی نسبت به CF-3M مقاومت بهتری دارد. فرد آلیوم، که دارای نیتروژن می باشد، نسبت به CD-4MCU مولیبدنیم بالاتری دارد، نسبت به CD-4mcn, CF- 3m مقاومت به خوردگی موضعی بهتری نشان می دهد پیشرفت و بهبودی در فرآیند تولید فولاد زنگ نزن (برای مثال، ریز دانه ک؟ با پرتو الکترونی،؟ بوده کرون با آرگن- اکسیژن، و ذوب خلا و القایی) یک تولید ثانوی برای تولید فولادهای زنگ نزن دو تایی ایجاد کرده است. این فولاد ها اغلب مقاومت عالی به خوردگی حفره ای و خوردگی شکافی، به ویژه به SCC کریدی نسبت به فولاد های زنگ نزن آستنیتی مقاومت بهتری دارند، تافنس خوب و استحکام تسلیم دو تا سر برابر بیشتر نسبت به فولاد های زنگ نزن 304 یا 316 دارند.

فولادهای زنگ نزن دو تایی تولید اولیه، برای مثال AISI نوع 399 و CD-4MCU برای مدت زیادی مورد استفاده بوده است. نیاز به بهبودی در قابلیت جوشکاری و مقاومت به خوردگی این آلیاژها منجر به آلیاژ های تولید ثانویه شد که با افزون نیتروژن به عنوان یک عنصر آلیاژی مشخص می شود.

فولاد های زنگ نزن تولید ثانوی دو تایی معمولاً دارای حدود یک ترکیب 50-55 فریت و آستنیت می باشد. آلیاژهای دو تایی جدید اینمی بیشتری به SCC کلریدی انواع فریتی را با نافس و سهولت ساخت آستنیتی را به همراه دارد. از میان آلیاژهای دو تایی تولید ثانوی، آلیاژ 2205 به نظر می رسد که زنگ نزن عام المنظور، (حرف عمومی) شده است. جدول 2 ترکیب شیمیایی آلیاژ های دو تایی تولید ثانویه را نشان می دهد.

انواع رسوب سختی آلیاژ های این گروه عبارتند از $CB-7CU$ و $CD4MCU$ آلیاژ $CB-7CU$ یک آلیاژ مارتنتزیتی کم کربن می باشد که ممکن است شامل مقادیر اندکی از فریت یا آستنیت باقی مانده باشد. وقتی که آلیاژ تا شرایط سختی (س؟) عملیات حرارتی می شود مس رد مارتنتزیت رسوب می کند.

فولادهای آلیاژی مقاوم به حرارت نوع H

قطعات ریختگی فولاد هر آلیاژی مقاوم بر حرارت به طور گستردگی برای کاربردهایی که شامل دماهای سرویس دهی بیش از $650^{\circ}C$ می باشد مورد استفاده قرار می گرد. استحکام در این دماهای بالا تنها عیار می باشد. که به کمک ان مواد انتخاب می شوند. زیرا کاربردها اغلب شامل محیط های خورنده می باشد که باقیتی فولاد بر آن مقاوم باشد. اتمسفرهایی که عموماً با آن مواجه می شویم. هوا، گازهای سوخت یا گازهای فرآیند می باشد. چنین اتمسفرهایی یا اکسیدی هستند یا احیایی و ما اگر گوگرد و کربن موجود باشد سولفیدی یا کربور، می شوند.

فولادهای کربن دار یا کم آلیاژی بnderت استحکام و مقاومت به خوردگی کافیف در دماهای بالا در محیط هایی که برای فولادهای ریختگی مقاوم بر حرارت به طور معمول انتخاب می شوند، دارند فقط فولادهای مقاوم بر حرارت خواص مکانیکی و مقاومت به خوردگی لازم را در مدت زمانهای طولانی بدون فروپاشی مفرط بیش از حد) و غیر قابل پیش بینی نشان می دهند. افزون بر استحکام مقاومت بر خوردگی طولانی مدت، بعضی از فولاد های مقاوم بر حرارت ریختگی مقاومت ویژه ای به اثرات دماهای سیکلی و تغییرات در طبیعت محیط عمل کننده نشان می دهند.

تعدادی از انواع فولادهای هر آلیاژی ریختگی توسعه یافته اند و برای انواع نیازهای سرویس دهی به طور موقتیت آمیزی مورد استفاده قرار گرفته اند اینها سه گروه اصلی هستند و بر اساس ترکیب شیمیایی می باشند.

آلیاژهای آهن - کروم

آلیاژهای آهن - کروم - نیکل

آلیاژ آهن - نیکل - کروم

این آلیاژی درصد کربن خیلی پایین دارند که باعث می شود ساختاری فریتی باشد اما بعضی از آنها مقادیر کربن بالاتر هم دارند.

این نوع آلیاژ ها مشابه فولادهای هر آلیاژی مقاوم به خوردگی می باشند به استثنای آنها که مقادیر کربن بالاتری دارند، که استحکام بیشتر در دمای بالا را فراهم می کنند. مقدار کربن بالاتر و به مقدار کربن محدود، ترکیب شیمیایی آلیاژ انواع

فولادهای مقاوم بر حرارت ریختگی را از ؟ نوردی آنها متمایز می سازد. جدول 3

ترکیب شیمایی انواع مقاوم به حررات ریختگی استاندارد را به طور خلاصه نشان می دهد.

آلیاژهای آهن - کروم شامل 8 تا 30٪ Cr و مقدار نیکل یا بدون نیکل می باشند. ساختار آنها فریتی است و در داکتیلیته کمتری را در دماهای محیط نشان می دهند. آلیاژهای آهن 0 کروم نخست در جایی استفاده می شد که مقاومت به خوردگی گذاری گازی مورد ملاحظه اصلی (غالب) بود زیرا آنها در ماهای بالا استحکام نسبتا پایینی دارند. مثالهایی از چنین آلیاژ ها انواع HP, HC, HA ریختگی می باشد که در جدول 3 فهرست شده است.

آلیاژ های آهن- کروم - نیکل شامل بیش از 18٪ کروم و بیش از 8% با مقداری کرومی که همیشه از مقداری نیکل بیشتر است آنها دارای زمینه آستنیتی می باشند. هر چند که چند گروهی دارای تعدادی فریت نیز می باشد. این آلیاژ ها استحکام و داکتیلیته بیشتری در دماهای بالا نسبت به گروه آهن کروم نشان می دهند.

و در سیکل های دمایی متوسط مقاوم هستند. مقالهایی از این آلیاژ ها انواع HL, Hk, HT, HH, HF, HE در انواع HW , HX عنصر اصلی می باشد، این نوع آلیاژ ها معمولاً به عنوان

فولادهای هر آلیاژی رجوع می شوند تا آلیاژهای؟ (در این جلد، عنوان نیکل و آلیاژ نیکل را ببینید)

فریت در فولادهای زنگ نزد ریختگی

آلیاژ های CF شامل بخش قابل توجهی از تولید ریختگی مقاوم به خوردگی می باشند که از لحاظ تکنولوژیکی مهم هستند و بالاترین؟ را در بر می گیرند. این آلیاژهای N 9N-19cr ؟ ریختگی فولادهای زنگ نزن؟ سری AISI 300 می باشند (جدول 1) معمولاً آلیاژ های ریختگی و نوردی دارای مقاومت کافی به محیط خورنده می باشند. و آنها اغلب با همدیگر بکار می روند.

با این حال اختلافات قابل توجهی بین آلیاژ های ریختگی CF ؟ نوردی AISI آنها وجود دارد. از جمله مهمترین آنها اختلافات در میکروساختار در شرایط کاربرد نهایی (کاری) می باشد. آلیاژ های ریختگی نوع CF دارای ساختار دو تایی می باشد. (جدول 1) و معمولاً شامل 5 تا 40٪ فریت می باشند که بستگی به نوع آلیاژ دارد. همتای نوروی آنها کاملاً آستنیتی هستند. مزیت در زنگ نزن ریختگی با ساختارهای دو تایی مغناطیسی می باشد. (یک نقطه ای که اغلب وقتی فولادهای زنگ نزن ریختگی با همتاها نوروی آنها با تست (بررسی) کردن جاذبه آنها به یک آهنربا مقایسه می شوند، گیج کننده می باشد) این اختلاف در میکروساختارها به این واقعیت مربوط می شود که ترکیبات شیمیایی آلیاژهای ریختگی و نوروی عملایکسان نیست اند. اختلافات در ترکیب شیمیایی قبلاً در این بخش بحث شد.

اهمیت فریت فریت عمدتاً به سه دلیل در فولادهای زنگ نزن نوع CF ریختگی موجود است. برای فراهم کردن استحکام بهبود قابلیت جوشکاری و برای زیاد کردن مقاومت به خوردگی در محیط های ویژه استحکام بخشی در آلیاژ های نوع CF ریختگی اساساً تا جایی محدود می شود که در آنجا استحکام مورد نظر با قرار گرفتن فریت در داخل فاز زمینه آستنیتی حاصل می شود. این آلیاژها نه با عملیات حرارتی مشابه آلیاژ های فاز ؟ یا فریتی ریختگی مستحکم نمی شوند، دلیل نامشخصی و نه با کار گرم و سرد مشابه آلیاژهای نوردی آستنیتی. استحکام بخشی با رسوب کاربید نیز به دلیل اثر زبان آور کاربیدها بر روی مقاومت به خوردگی در محیط های آبی، غیر عملی و غیر ممکن می باشد. بنابراین، آلیاژها با متعادل کردن ترکیب شیمیایی آلیاژ برای تولید مرکوساختار یا دو گانه و فازی که شامل فریت (بیش از 40 حجمی) توزیع شده در یک زمینه آستنیتی به طور موثر مستحکم می شود. نشان داده شده است که با وارد کردن فریت فولادهای ریختگی 19 cr-9N استحکام تسليم و کششی بدون افت داکتیلیتی یا تافنس یا حفر گلی ضربه ای در دماهای زیر 425°C (800 f) مقدار اثر این استحکام بخشی برای آلیاژهای cf-8 در دمای اتاق در شکل 2 نشان داده شده است.

فولادهای زنگ نزن کاملاً آستنیتی به مشکلات قابلیت جوشکاری که تحت عنوان ترک داغ یا ترک های مویی شناخته می شوند، حساس هستند. ترک درون دامنه ای در منطقه رسوب جوش و یا در منطقه متاثر از جوش رخ می دهد و این مساله وقتی

قابل اجتناب است که ترکیب شیمیایی فلز پر کننده کنترل شود تا حدود ۴٪ فریت در رطوب جوش آستنیتی تولید شود. قطعات ریختگی آلیاژ نوع CF دو فازی به این مساله اینمن است.

حضور مزیت در آلیاژهای CF دو فازی، مقاومت به SCC و به طور کلی به ترک درون دامنه ای را بهبود می بخشد. اگر چه عیوب قطعات ریختگی هر آلیاژی به دلیل این دو نوع خوردگی رایج نیست، SCC و ترک دان دانه ای مورد توجه است زیرا آنها به طور غیرمنتظره اتفاق می افتد. به ویژه در قطعات ریختگی که با جوشکاری در میدانی که در آنجا عملیات حرارتی پیش جوشکاری برای اصلاح (تقویت) مقاوم به خوردگی غیر عملی یا غیر ممکن است، حساس شده اند. در مورد SCC به نظر می رسد که حضور مذاب های فریتی در زمینه آستنیت، توزیع ترک ها را متوقف می کند یا بسیار مشکل می سازد. در مورد خوردگی درون دانه ای، فریت در قطعات ریختگی حساس، مفید خواهد بود زیرا رسوب مقدمه کاربیدها در فاز فریت را نسبت به مرز دانه های آستنیت ترقيق می بخشد، چون در مرز دامنه های آستنیت کاربیدها آنها حساسیت به ترک درون دانه ای را افزایش می دهند. حضور فریت همچنین مرز دانه های اضافی را در زمینه آستنیتی قرار می دهد، و شواهدی در دسترس است که ترک درون دانه ای در مرز دانه های فریت-آستنیت متوقف می شوند.

جامع ترین بررسی در مورد اثر فریت بر روی مقاومت به خوردگی فولادهای زنگ نزن ریختگی بیانگر این است که فریت:

مقاومت آلیاژهای CF را به SCC کلریدی بهبود می بخشد.

مقاومت این آلیاژها را به ترک درون دامنه ای بهبود می بخشد.

اینمی کار بری بیشتری را برای آلیاژهای CF نسبت به هر دو نوع حمله در مقادیر

فریت بیش از 10٪ فراهم می کند.

این نکته قابل توجه است که همه بررسی ها نشان نداده اند که فیت به طور مطلق

(بدون قید و شرط) به مقاومت به خوردگی کلی فولاد های زنگی نزن ریختگی مفید

است.

مقاومت به خوردگی خواه توسط فریت بهبود یابد یا بدون آن بهبود یابد و تا

حدود بستگی به ترکیب شیمیایی ویژه آلیاژ و عملیات حرارتی و شرایط کاربری

(حالت محیط و تنفس) دارد.

کنترل فریت:

از بحث پیشین، مشخص می شود که مقادیر فریت کنترل شده، عمدتا در فولادهای

ریختگی آستنینی کروم-نیکل، آلیاژهای CF، خواص ویژه ای را فراهم می کند که

مقدار فریت موجود نخست بستگی خواهد داشت به تعادل ترکیب شیمیایی آلیاژ

(دلایل اساسی در مورد واپستگی مقدار فریت به ترکیب شیمیایی در تعادل فازی برای

سیستم آهن - کرم - نیکل مشخص شده این تعادل فازی به طور جامع مستند شده

است و به فولادهای زنگ نزن تجاری مربوط می شود.

اجرای عنصری اصلی فولادهای زنگ نزن ریختگی دو فولاد عناصر هستند که پایداری فریت و آستنیت را بهبود می بخشد. در بهبودی فازهای آستنیتی با فریتی (آستنیت زایی یا فریت زایی) در میکروساختار آلیاژ در رقابت هستند. کروم، سیلیسیم، مولیبدنیم، و نیوبیوم، حضور فیت را در میکروساختاری آلیاژ بهبود می بخشد. نیکل، کربن، نیترژن، و منگنز حضور آستنیت را بهبود می بخشد. با متعادل کردن مقادیر عناصر شتکیل دهنده فریت و آستنیت در یک محدوده خاص برای عناصر یک آلیاژ معین، کنترل کردن مقدار فریت موجود در زمینه آستنیتی ممکن می شود آلیاژ معمولاً کاملاً آستنیتی ساخته می شود با مقادیر فریت بالای 30٪ یا بیشتر در زمینه آستنیت.

ارتباط بین ترکیب شیمیایی و میکرو ساختار در فولاد های زنگ نزن ریختگی به ریخته گر (شخص ریختگر) اجازه می دهد تا مقدار فریت یک آلیاژ بعلاوه خواص منتجه آن با تنظیم ترکیب شیمیایی آلیاژ پیش بینی و کنترل کند. این کار با دیاگرام (نمودار) تعادل schoefcfer در مورد آلیاژهای ریختگی کروم - نیکل (شکل 3) صورت می گرد این دیاگرام از یک دیاگرام اولیه توسط schacffler برای فلز جوش فولاد زنگ نزن توسعه یافته است. مشتق گرفته شده است با استفاده از شکل 3 مستلزم آن است تا تمامی عناصر پایدار کننده فریت دار ترکیب شیمیایی را به معادل کروم تبدیل کرد و در نتیجه تمامی عناصر پایداری کننده آستنیت را با استفاده از ضرایبی که به طور تجربی حاصل شده اند را به معادل نیکل تبدیل کرد که این معادل بیانگر قدرت

فریت زایی یا آستنیت زایی هر عنصر است. یک نسبت ترکیب شیمیایی بعدا از معادل کلی کروم Cr_e و معادل کلی نیکل N_e به دست می آید که برای ترکیب شیمیایی آلیاژ مطابق روابط زیر محاسبه می شود:

$$Cr_e = \% Cr + 1.5(y.s) + 104(\% Mo) + \% Nb - 4.99 \quad (Eq.1)$$

$$Ni_e = \% N : +30(yc) + 0.5(y.Mn) + 26(\% N - 0.02) + 2.77 \quad (Eq.2)$$

که در آنجا غلظت های عناصر بر حسب درصد وزنی داده شده است. هر چند که عبارات مشابهی حاصل شده است که عناصر آلیاژی اضافی و محدوده ای ترکیب شیمیایی مختلف را در سیستم آلیاژی آهن-کروم-نیکل را به حساب می آورد. استفاده از دیاگرام schoefer برای برآورد کردن و کنترل کردن مقدار فریت در قطعات ریختگی فولاد زنگ نزن استاندارد شده است.

دیاگرام schoefer دارای قابلیت استفاده آشکاری برای استفاده کننده های قطعات ریختگی و ریخته گری می باشد. برآورد کرده (تخمین) و پیش بینی کرده مقداری فریت در صورتی که ترکیب شیمیایی آلیاژ مشخص شود مفید خواهد بود و برای تنظیم کردن مقادیر اسمی برای عناصر مجزا در محاسبه شارژ کوره برای یک آلیاژ که در آن یک محدود خاص از فریت مطلوب است، مفید خواهد بود.

محدوده های کنترل فریت اگر چه مقدار فریت فقط بر اساس ترکیب شیمیایی آلیاژ برآورد کنترل می شود. محدودیت هایی برای دقیقی که با آن این کار صورت می

گیرد وجود دارد دلیل این موضوع متعدد است. نخست، یک درجه غیر قابل اجتنابی از عدم اطمینان در آنالیز ترکیب شیمیایی یک آلتاژ وجود دارد (به نوار پراکنده در شکل ۳ توجه شود) در ثانی مقدار فریت (گذشته ج؟ که قبل از حرارت؟ یا نه به چه میزانی) هر چند به مقدار خیلی کم بستگی دارد. سوم مقادیر فریت در مواضع مختلف در قطعات ریختگی منفرد می‌تواند به طور قابل توجهی تغییر کند که بستگی به اندازه سطح مقطع، جهت گیری فریت، حضور (وجود) جدا گذاشتن عناصر آلیاژی و عوامل دیگری دارد.

انداز گیری های مقدار فریت در قطعات ریختگی فولاد زنگ نزن همچنین در معرض محدودیت های قابل توجهی قرار دارد اندازه گیری مغناطیسی مقدار فریت به حجم کم مواد بستگی دارد و نیاز به شکل های هندسی ساده قطعات ریختگی دارد. افزون بر این کالیبراسیون دقیق با استانداردهای اولیه و ثانویه در مورد دقت اندازه گیری لازم است (انداز گیری های کمی متالوگرافی مقدار فریت بر روی سطح پولیش شده برای انتقال در یک سبک مغرب نسبت به قطعه ریختگی اساساً غیر ممکن است) روش متالوگرافی نیز کاملاً زمان گیر است. و با مشخصات اچ کردن و تفکیک میکروسکوپ محدود نمی شود و با فاکتوری که یک تکنیک دو بعدی است (کار می کند می شود) در حالیکه مذاب های و کلونی های فریت در ساختار آلیاژ سه بعدی است. هم شخص ریخته گر و هم و استفاده کنند از قطعات ریختگی فولاد زنگ نزن باید تشخیص بدنهند که عوامل فوق الذکر محدودیت های قابل توجهی را بر روی درجه ای که با آن مقدار

فریت (خواه به صورت تعداد فریت یا درصد فریت) در قطعات ریختگی فولاد زنگ نزن مشخص و کنترل شود، قرار دهند. در کل، دقت اندازه گیری فریت و دقت کنترل فریت وقتی که عدد اندازه دامنه فریت افزایش می یابد، از بین می رود. به عنوان یک روش کاری، پیشنهاد می شود که حدود ± 6 یا تعداد فیت میانگین یا مطلوب به عنوان حد کنترل فریت تحت شرایط معمولی، با ± 3 تا شرایط ایده آل ممکن است.

خواص مکانیکی: metller.vcp.ir

آلياژهای مقاوم به خوردگی

اهمیت خواص مکانیکی در انتخاب فولادهای ریختگی مقاوم به خوردگی به کاربرد قطعات ریختگی ثابت می شود اصل برتر برای انتخاب آلياژ معمولا مقاومت آلياژ به محیط خورنده ویژه یا محیط مورد نظری باشد. خواص مکانیکی آلياژ معمولا، ولی نه همیشه، در این کاربردها از اهمیت ثانوی برخوردار است. مقاومت به خوردگی این مواد، با جزئیات کامل تحت عنوان " خوردگی ریختگی " در جلد 13 چاپ وام هند بلوک فلزات (Metal Hand book) بحث شده است.

استحکام و سختی:

خواص استحکام معرف دمای اتاق، سختی، مقادیر ضربه چارمی برای آلياژهای مقاوم خوردگی در جدول 4 و شکل 4 آورده شده است. این خواص مصرف آلياژهایست تا نیازهای ویژه خواص مکانیکی حداقل ویژه برای این آلياژها در استانداردهای A747 , A744, A743, A351, ASTM آورده شده است. محدوده

وسيع خواص مکانيکی می توان با استفاده از ترکيبات شمیایی و عمليات حرارتی محدوده های مختلفی از خواص مکانيکی به دست آورده است.

در انواع فولاد پ آلياژی بسته را انتخاب ترکيب شمیایی و عمليات حرارتی آلياژ قابل دستيابی استحکام کششی از 69 تا 131 oks , 476 ompa و نعمتی از 130 تا 400HB در ميان آلياژهاي مقاوم به خوردگی ریختگی موجود است به طور مشابه محدوده های وسيع در استحکام تسلیم درصد ازدياد طول و چقرمگی ضربه وجود دارد. فولاد های اسدہ کروم دار (CC-50, CB-30, CA-40 ,A-15) دارای مارتنزیت یا میکرو ساختار های مارتنزیتی یا فریتی در شرایط کاربری (جدول 1) موجود است آلياژهاي CA-40, CA-15 که معمولا شامل 12٪ کروم هستند. با استفاده از استحاله مارتنزیتی از طریق عملیات حرارتی قابل سختکاری است و بیشتر به خاطر استحکام بالای آنها ه طور رقابتی برای مقاومت به خوردگی نسبتا کم رقابتی آنها انتخاب می شوند. قطعات ریخته گری این آلياژ ها تا یک دمایی حرارت داده می شوند که در آنجا کاملا آستنیتی است و سپس در یک سرعتی (ممولا در هوا مطابق با ترکيب شمیایی قطعه سرد می شود به طوریکه آستنیت به مارتنزیت استحاله می یابد.

استحکام در اين شرایط کاملا بالاست برای مثال 1034 تا 1379 یا 150 تا 200ks، اما داکتلتیه کششی و تافنس ضربه محدود می شود. نتيجتا، قطعات ریختگی مارتنزیتی معمولا در 315 تا 600 \$ حرارت داده می شود. تا

داكتلیته و تافنس با مقداری کاهش در استحکام بازیابی (اصلاح) شود. این عملیات ادامه می یابد، سپس آن محدوده های قابل توجه خواص کششی، سختی و تافنس ضربه در انواع CA-15, CA-40, CA-50 مارتنزیتی ممکن می شود قابل دسترسی است که این هم بستگی به انتخاب دمای تپرینگ دارد.

از طرفی آلیاژهای CC-50 CB-30 کروم بالا، کاملا فریتی هستند که با عملیات حرارتی قابلیت سختکاری ندارد. این آلیاژها معمولا در .... مورد استفاده قرار می گیرند.

برای این آلیاژهای معمولا شرایط آنل مورد استفاده قرار می گیرد و خواص متوسطی از استحکام و سختی را نشان می دهند.

بسیاری از آلیاژهای فریتی مشابه CC50, CB30 دارای تافنس محدود هستند به ویژه در دماهای پایین.

سه آلیاژ کروم نیکل CD-4MMcm, CB4cm, CA6Nm نتیجه عملیات حرارتی و خواص مکانیکی استثنایی دارند.

آلیاژ CAONM با متعادل کربن ترکیب شیمیایی برای اینکه سختی مارتنزیتی به دست آورند.

این آلیاژ با توسعه پی در پی آلیاژ CA-15 دارای تافنس بهتر و قابلیت جوشکاری بهتر می شود است. آلیاژهای CD 4Mcm , CB7cm هر دو دارای مس هستند می توانند استحکام پیدا کنند بوسیله عملیات رسوب سختی.

روی این آلیاژها ابتدا عملیات حرارتی محلول انجام می شود. سپس به سرعت کونج می شوند در آب یا روغن تا این رسوب تشکیل شود زیرا در سرد کردن آهنشته نمی تواند تشکل شود.

(قطعات ریخته گری شده تا یک دمای پ؟ شدن متوسط حرارت داده می شوند) که در این دما رسوبات می توانند اتفاق بیافتد در (به قطعات ریخته گری زمان داده می شود تا یک دمای متوسط حرارت ببیند)

شرایط کنترل شده تا اینکه استحکام خواص دیگر مورد نظر ما به دست آید.

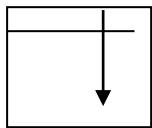
آلیاژ CB7cm دارای زمینه ماتزینتی است در حالیکه آلیاژ CD-4mcu دارای میکروساختار دو گانه است، شامل تقریبا 40٪ آستنیت در زمینه فریتی.

در آلیاژ CB-7 cm برای به دست آوردن عالی ترین ترکیب از استحکام و مقاومت به خوردگی می توان از شرایط رسوب غنی استفاده کرد. اما درصد آلیاژ CD-4mcu به ندرت شرایط رسوب سختی کاربرد داشتند. زیرا نسبتا مقاومت کمتری به خمیدگی slc دارد در این شرایط (رسوب؟) در مقایسه با مقاومت بالاتر در خوردگی آن در شرایط انیل محلول.

آلیاژ های CK, CN, CH, CF, CF به طور ذاتی غیر قابل ؟ شدن هستند به وسیله حرارتی.

بنابراین برای ایجاد کردن بیشترین مقاومت به خوردگی ضروری است که قطعات ریخته گری از این گروه آلیاژ ها را معرض دمای بالا برای دریافت آنل حلول قرار دهیم.

این عملیات شامل نگه داشتن قطعات ریخته گری شده در یک دمای که به اندازه کافی بالا است تا هم کاربیدهای کروم حل شوند، که باعث خوردگی مرز دانه هستند. آنگاه سرد کردن سریع به اندازه کافی قطعات تا از لعاب مجدد کاربید جلوگیری شده به وسیله کونچ در آب، روغن یا هوا هر چند این عملیات می تواند در میان گروههای آلیاژی کم کربن (کمتری از 0.08٪ انجام شود، مقاطع سنگین یا حجم آلیاژ با درصد کربن زیاد ممکن است در بعضی فواصل پایین تر از سطح به دلیل سرعت سرد کردن پایین کاربیدها تشکیل شده باشند

سرد کردن کم می شود

به خاطر ساختارهایشان که یا کاملاً آستنیتی یا با ساختار دو گانه بودن رسوب کاربیدی، این آلیاژها بطور کلی عالی ترین چرگی را در دماهای پایین نشان می دهند.

محدوده استحکام کششی که این آلیاژها نشان داده اند نشان 476-669 mpa (69-97 ksi) است.

به زودی در این ؟ به آلیاژهایی با ساختار دو تایی اشاره می شود که می توان آنها را مستحکم کرد با متعادل کربن (یکنواخت کربن) ترکیب که فریت زیاد می دارد.

With duplex شود که می توان مستحکم کرد با یکنواخت کربن وضعیت برای بیشترین level فریت (y.s) استحکام و ؟کنش آلیاژ های Cf به میزان 150 درصد بیش تر از آلیاژ های کاملا آستینینی هستند.

خصوصیات خستگی:

این خصوصیات می توانند به عنوان یک عامل طراحی باشند در کاربرد قطعات ریخته گری شرایط کاری که سیکل بارگزاری متفاوت است. این مقاومت خستگی فولادهای ضد زنگ ریخته گری شده بستگی دارد به اندازه ذرات، طراحی و فاکتورهای محیطی بطور مثال فاکتورها مهم در طراحی شامل دماهایی که در آن کار می کند. فاکتورهای مهم ماده شامل استحکام و میکروساختار است.

آن کاملا مشخص است که استحکام خستگی افزایش می یابد با استحکام کشش در یک ماده، استحکام UTS کششی و استحکام خستگی هر دو افزایش می یابند. بطور کلی با کاهش دما . تحت شرایط برابر از تنفس، تمرکز تنفس و استحکام حاکی از آن است که مواد آستینینی دارای حساسیت کمتری نسبت به مواد مارتنتزیتی و فریتی هستند. تغییر ساختار می تواند عامل مهمی باشد در تغییر استحکام به خستگی.

چومگی

آلیاژ های مقاومن به خمیدگی کاملاً آستینیتی و آلیاژ های مقاوم به خوردگی با ساختار دو گاه (دو تایی) بیشترین چقرگی را نشان می دهد. نمودار شماره 4 بیانگر میزان چقرگی به دست آمد در مراحل مختلف آزمایش ضربه است.

تأثیرات پیر سختی:

فولادهای پر آلیاژ مقاوم به خوردگی ریخته گردیده بطور گسترده مورد استفاده هستند در دماهای متوسط بالا تا 650 درجه سانتگراد یا 1200 درجه فارنهایت خصوصیات افزایش دما مهم هستند در انتخاب استاندارد برای این کاربردهایشان همچنین خصوصیات دمای اتاق بعد از کارکرد در دماهای بالا هستند زیرا در معرض این دماها بودن ممکن است تاثیرات پیر سختی داشته باشد.

بطو مثال آلیاژ های BA-15, CE30A, CF-8M, CF-8C ریخته گردید امروز مورد استفاده هستند از شارهای بالا و محیط های اسید سولفوریک با دماهایی تا 540 درجه سانتی گراد یا 1000 درجه فارنهایت در صنایع پیتوشیمی موارد دیگر استفاده آنها در صنایع تولید نیرو در دماهایی تا 565 درجه سانتی گراد یا 1050 درجه فارنهایت است.

خصوصیات پیر سختی در دمای اتاق ممکن است از پیر سختی که با قرار گرفتن در دمای بالا و عملیات حرارتی ایجاد می شود عملیات طبیعی ؟ باشد.

خصوصیات دمای اتاق در شرایط قبلی که هست بعد از قرار گرفتن در معرض دماهای بالا متفاوت باشد از شرایط عملکرد آن در حرکت زیرا میکروساختار ممکن است تغییر کند با قرار گرفتن در دما میکروساختار آلیاژ های آهن نیکل کروم تغییر می کند. و ممکن شامل شکل هایی از کاربید و همچنین فازهای همچون X_6 , 1,X باشد. اندازه و وسعت این فازها بستگی دارد به کیفیت ترکیب و زمان افزایش دما. آلیاژهای مارتنتیت CA-15, CA-6NM هستند در معرض تغییر کمتری هستند در خواص مکانیکی و مقاومت SCC در محیط های نمکی و اسید آلی قرار گرفتن دز مدت زمان 3000 ساعت در دمایی بالاتر از 565 درجه سانتی گراد یا 565°C در خلال فارنهایت در فولاد نیکل کرم نوع CF تنها تغییرات ناچیزی در مقدار فرمیت در خلال 1000 ساعت در معرض دمای 400 درجه سانتی گراد و یا 750 درجه فارنهایت و یا در حین 3000 ساعت در برابر های CO₂ 4 درجه سانتی گراد 800 درجه فارنهایت قرار گرفتن اتفاق می افتد.

با این حال در این دما رسوب کاربید اتفاق می افتد و کاهش محسوس انرژی شاربی گزارش شده است.

این تاثیرات برای فولاد مقاوم به خوردگی ریخته گری شده CF-8 در نمودارهای 5 و 6 بیان شده است درما زیادتر شده است در بالاتر از 425 درجه سانتی گراد یا 800 درجه فارنهایت تغییر در میکروساختار آلیاژهای نیکل کرم و دارای مولیبدن با

سرعت کمتری روی می دهد در 650 درجه سانتی گراد (f 1200) کاربید ها و فاز

عامل شکنندگی دوباره با مصرف فریت تشکیل می شوند. (نمودار 7).

در شرایط زیر گفته شده) چکش خواری کشش و انرژی ضربه آزمایش؟ کاهش

پیدا کردن هستند. (کم خواهد شد) تغییرات دانستیته و انقباض حاصله به عنوان نتایج

قرار گرفتن در معرض این های بالا گزارش شده اند.

ویژگی های آلیاژ های مقاوم به حرارت - افزایش ها در خواص کششی

آزمایش افزایش دما؟ نهان کوتاه که در آزمایش تست نیروی فشاری کششی

استاندارد و حرارت دادن در دمای یکنواخت و تعیین شده و آنگاه تغییر فرم شکست

در یک سرعت استاندارد، indentifics تنش به واسطه بار بیش از حد در مدت زمان

کوتاه که باعث شکست در باگزاری تک محوری خواهد شد.

این طرز رفتار که ارزشیابی می شود با استحکام کششی و تغییر چکش خواری با

افزایش دما نشان داده شده در نمودار 8 برای آلیاژ HP-sow.

خواص کششی بیان شده در دماهای بین 1095 تا 650 در جدول برای چندین

گروه از فولاتد آلیاژی مقاوم حررات نشان داده شده است.

خواص خزش و شبیب شکست:

خزش شرح داده می شود (تعریف می شود) به عنوان؟ زمان که تحت بار کم

روی می دهد در دمای بالا.

خزش عامل هست در بسیاری از بکار بردن ریخته گری پر آلیاژ مقاوم حرارت در دماهای کاری نرمال (معمولی).

بالاخره خزش ممکن است منتهی شود به تغییر فرم بیش از حد و حتی شکست در تنشهایی که بطور قابل توجه ای کمتر از میزان شکلهایی محاسبه شده در دمای اتاق و دمای بالا در آزمایش کشش و فشار هستند شود.

طراح باید به قابلیت سازه در یک محیط را با محاسبه سرعت و درجه ؟ نرم آن تعیین کند.

طراح باید همیشه توانایی کارکرد سازه در موضوع مورد بحث را محاسبه کند که بوسیله سرعت یا درجه تغییر فرم (شکل) محدود شده است. (یعنی باید میزان خزش سازه در محیط مورد استفاده در نظر گیرد.)

زمانی که سرعت و درجه تغییر فرم فاکتور محدود کننده است. طراحی شش بنیادی است در کمتر شدن سرعت خزش و طراحی عمر بعد از خزش گذاری مجاز و اولیه.

تنش که ایجاد می کند کمترین سرعت خزش مشخص را در یک آلیاژ و یا میزان تغییر فرم خزش مشخص در مدت زمان داده شده (برای مثال مجموعا 1٪ خزش در 100000 ساعت) اشاره کننده هست به عنوان محدوده استحکام خزش و یا محدوده تنش.

این رفتار که کمترین سرعت خزش بستگی دارد و به تنفس بکار برده شده بیان شده در نمودار 9 به وسیله دادهای آلیاژی HP-sowz زمانی که شکست یک فاکتور محدود کننده است ارزیابی تنفس شکستگی می‌تواند در طراحی مفید باشد.

(نمودار 10).

مقایسه کردن تنفس و شکست می‌تواند با کمترین سرعت خزش ادغام شود همانگونه که در نمودار 11 نشان داده شده است.

نمودار 11 باید شخص کمتر مدت طولانی خزش و تنفس شکست را که اغلب نتیجه ازمایش‌های کوتاه مدت است.

نتیجه این خواص ارزیابی شده کاملاً قطعی است که قطعاتی که در دماهای بالا کار می‌کنند پایداری کمی دارند.

بنابراین این خواص ارزیابی شده نتیجه یا کاملاً قطعی - اغلب پایداری کمی داشتن کاربرد روزمره قسمتهای با دمای بالا بنابراین این خواص ارزیابی شده نتیجه کاملاً قطعی می‌دهد که اغلب قسمتهایی که با دماهایی بالا روزانه سروکار دارند پایداری کمی دارد. از نظر طول عمر اغلب پیش‌بینی دقیقی رفتار واقعی مواد شکل است زیرا تنشهای کاری ترکیبی از تنشهای به نسبت ایده‌آل هستند در شرایط بازگذاری تک محوری در آزمایشات استاندارد و فاکتورهای کاهش دهنده همچون بارگذاری تناوبی نوسانات حرارتی اتلاف؟ به دلیل خوردگی وجود دارند.

طراح باید تاثیرات هماهنگ این متغیرها را پیش بینی کند. طراحی اجزائی که در معرض سیکل دمایی قابل توجه ای قرار دارند باید همچنین شامل بررسی دقیق خستگی حرارتی باشد. این کاملاً درست است اگر تغییرات دما پی در پی یا سریع و غیر یکنواخت درون پایین عملیات ریخته گری می باشدو خستگی حالتی که نتایج ضعیفی دارد از به کاربردن بارگذاری متناوب در مدت زمان کم و یا تنشهایی کم تر از حد پیش بینی شده در خواص بازگذاری ثابت است خستگی حرارتی حاکی از شرایطی است که تنشها عمدتاً به وجود می آیند که از انبساط انقباض حرارتی جلوگیری می شود. طراحی خوب کمک می کند به کاهش موانع بیرونی برای انبساط و انقباض گرم کربن سرد کربن سریع ممکن است که وارد کند شیب دمایی در یک قسمت و باعث شود النت (جزء هایی) از ترکیب تا اندازه ای سرد و مانع اجزاء گرم است.

آنالیز کامپیوتری جزء محدود نشان می دهد که در بعضی از کاربردهای صنعتی این نشتهای حرارتی به وجود آمده است ممکن است از حد نتایج بازگذارهای مکانیکی هم تجاوزند.

در گروه های شامل نیکل و اثبات کارایی خوب بعضی از ترکیبات نوع HH

مقاومت به شوک حرارتی:

شوک حرارتی ممکن است رخ دهد به عنوان یک نتیجه تنها، تغییر سریع دما یا به عنوان نتیجه تغییرات سریع سیکل دمایی، که به وجود می آورد تنهاشیی که به اندازه کافی قوی هستن تا باعث نقصان و عیب شوند.

مواد سرامیکی ترد در معرض چنان نوق؟ در یک سیکل دما هستند، اما فقط شرایط خیل نادری هستند که موجب نقصان در فولاد های پر آلیاژ دارند.

مقاومت به خوردگی گازهای داغ:

خوردگی آلیاژهای مقاوم به حرارت، که؟ مورد حمله هستند به وسیله محیطی در دماهای بالا، تغییر قابل ملاحظه نوع آلیاژ، سرعت فعل و انفعال و ماهیت دقیق محیطی در معرض آن قرار دارد. جدول شماره 6 نشان می دهد که یک طبقه بندی از آلیاژ های مقاوم به حرارت استاندارد ریخته گری شده در محیط های گوناگون.

عملیات قالب گیری (ریخته گری).

عملیات ریخته (قالب گیری) برای تولید فولاد های پر آلیاژ اساساً شبیه روش ریخته گری مورد استفاده برای فولاد های ساده کربنی است.

جزئیات عمل ذوب، رتفار فلز و عملیات قالب گیری شامل ، cleaning of casting در مقابله تحت عنوان فولادهای کربن ساده در این جلد در risering ، gating دسترس هستند.

قابلیت جوش کاری:

فولاد های پر کربن مقاومت به خوردگی

بسیاری از فولادهای ضد زنگ ریخته گری شد مقاومت به خوردگی همچون CF-

CF-8M هستند قابل جوشکاری مخصوصا اگر زیر ساختار آنها شامل

درصدهای کمی از فاز 8 باشد. این دو آلیاژ ضد زنگ می توانند بسیار حساس شود

و مقاومت به خوردگی شان کاهش یابد. اگر در معرض دماهای بالاتر از ۴۲۵ یا

F800 قرار بگیرند. در حین جوشکاری باید دقت زیادی شود تا مطمئن شویم که

اجزاء تولیدی یا ریخته گری شده بیش از حد گرم نشده اند. به همین دلیل فولاد های

ضد زنگ هیچگاه پیش گرم نمی شوند.

در موارد زیادی محل جوش سرد می شود با پاشیدن قطرات آب (پاشش) حین

حرکت و جوش دادن برای کاهش دما تا ۱۵۰ یا پایین تر از آن.

بعضی از جوشکاری انجام شده روی گروه هایی از مقاومت به خوردگی تاثیر می

گذارد روی مقاومت به خوردگی آلیاژهای ریخته گری شده دما برای بسیاری از نوع

های دیگر ریخته گری شده در شرایط جوشکاری شده رضایت بخش بوده است.

مقاومت به خوردگی آنها تغییر نکرده) به دلیل اینکه در محل جوش کربن آزاد شده و

کاربیدهای کرم تشکیل شده و درصد کرم در آنجا پایین می آید.

جایی که شرایط به شدت خورنده (خوردگی بالا) یا جایی که SCC ممکن است یک شکل باشد عملیات حرارت دوباره بصورت کامل ممکن است مورد نیاز باشد بعد از جوشکاری.

حرارت دادن قطعه ریخته گری شده بالاتر از 1065 درجه سانتی گراد یا 1950 فارنهایت و سرد کردن سریع آن کاربیدهای رسوب کرده در حین جوشکاری را دوبار حل کرده و باعث می شود که مقاومت به خوردگی برگردد.

جایی که بیشترین مقاومت به خوردگی مورد نیاز است و عملیات حرارتی منطقه جوش خورده (آنیل محلولی) نمی تواند انجام شود. عناصر آلیاژی مشخصی را می تواند به صورت کاربیدهای پایدار اضافه شوند.

هر چند ؟ بیوم و تیتانیم هری دو، شکل کاربیدهای پایدار هستند، تیتانیم در حین عملیات ریخته گری به سرعت اکسید می شود و بنابراین بندرت استفاده می شود. آلیاژ CF-8C پایدار شده بانتوبیوم مورد استفاده زیادی دارد در ریخته گری این گروه آلیاژی استحکام کاربیدهای نئوپیوم از تشکیل کاربیدهای کروم می شود و در نتیجه آن کاهش کروم از فلز پایه است بنابراین این گروه آلیاژی می تواند جوشکاری و بدون عملیات حرارتی بعد از جوشکاری.

(نوع H)
فولادهای ابزار گرم کار
فولادهای ابزار برای ساخت قالبهای گرم کار، بر سه گروه تقسیم می شوند.
1- فولادهایی که عنصر آلیاژهای اصلی آنها کرم است.

2- فولادهایی که عنصر آلیاژی اصلی آنها تنگستن می باشد.

3- فولاد هایی که عنصر آلیاژهایی اصلی آنها مولیبدن می باشد.

فولادهای ابزار گرم کار از خواص فیزیکی خاص برخوردار هستند که فولادهای سرد کار یا برشی فاقد آنها هستند. انتخاب یک فولاد گرم کار بستگی به شرایط کاربردی داشتند و بخصوص یک فولاد ابزار گرم کار، نمی تواند برای شرایط مختلف کاربردی مناسب باشد. شرایط کاربردی نظیر حداکثر دمایی که قالب هنگام کار کردن به آن می رسد، نحوه بارگذاری و نحوه خنک کردن قالب نوع فولادها را تعیین می کند، انتخاب صحیح نوع فولاد و عملیات حرارتی مناسب، موجب افزایش عمر و کارکردن یک قالب می باشد. چهرگی قالبها، یکی از مهمترین خواص کارکرد یک قالب بوده و به همین دلیل بعد از سخت کرای این فولادها را بیشتر از یک بار تمیز می کنند، زیرا تکراری عمل تمپر کردن موجب کاهش بسیار زیاد آستنیت باقیمانده و مارتنتزیت تمیز شده می گردد. خنک کاری مناسب باعث جلوگیری از گرم شدن موضعی قالب شده و قالب ها می توانند در دمای پایین تر و یکنواختی کار کنند قالبهای ریخته گری مداوم، با گردش آب در داخل قالب و قالبهای آهنگری با پاشیدن آب یا هوای فشرده خنک می شوند.

نگهداری قالبها زمانیکه کار نمی کنند باید بگونه ای باشند تا نقاط زنگ زده روی قالب تشکیل نشود. زیرا نقاط زنگ زده می توانند محل شروع تخریب قالب باشند.

فولادهای کار گرم حاوی کرم (H10-H19) عنصر آلیاژهای اصلی این فولادها کرم بوده و بعضی از موارد تنگستنی، مولیبden و وانادیم نیز افزوده می شوند. میزان کربن این فولادها نسبتاً پایین (0.35% - 0.40%) می باشد این عنصر چرگی آنها در سختی 400-600H بهبود می بخشد. میزان بالای کرم سبب هوا سخت شدن این فولادها می باشد. حضور تنگستن و مولیبden در فولادها H4, H10, H12, H13, HH بیشترین کاربرد را دارند از مزایای این استحکام و سختی در دمای بالا شده ولی تعدادی از چرگی را کاهش می دهد. در این گروه، فولادهای H12, H13, H12, H13 بیشترین کاربرد را دارند از مزایای این فولادها می توان به حفظ استحکام و سختی تا دماهای 500c با انعطاف پذیری خوب اشاره کرد.

فولادهای ابزار گرم کار حاوی تنگستن (H21-H26)

فولادهای این گروه شامل 2-4% cr, 9-18% w و کربن (به میزان کم) میباشند که در بعضی از این فولادهای عناصری نظیر مولیبden نیکل و وانادیم نیز افزوده می شوند. در میان فولادهای کرم کارف فولادهای این گروه بیشترین استحکام در دماهای بالا را داشتند ولی چرگی این فولادها کمتر از فولادهای گرم کار حاوی کرم می باشند و مقاومت فولادهای این گروه در برابر شوکهای حرارتی کم بوده و به همین دلیل قالبها از فولادهای این گروه نمی توانند با گردش آب در داخل قالب خنک شوند. کاربرد این فولادها در ساخت قالبها که نیاز به حداکثر سختی در دمای بالا را دارند می باشند و در ساخت قالبها اکسیترود برنج و فولادها استفاده می شوند.

فولادهای گرم کار حاوی مولیبدن (H41-H43)

بخاطر آلیاژی اصلی این فولادها مولیبدن، گرم و وانادیم با مقادیر مختلف کربن می‌باشد خواص این فولادها شبیه فولادهای گرم حاوی تنگستنی بوده و مزیت اصلی این فولادها بسیار محدود بوده و به ندرت برای ساخت قالب‌های گرم کابه کار برده می‌شوند.

عملیات حرارتی:

آنیل کردن اصولاً؟ مناسب جهت آنیل کردن این فولادها $900^{\circ} - 815$ می‌باشد. گرم و سرد کردن هنگام آنیل کردن باید آهسته و به طور یکنواخت باشد میزان سرد کردن در این فولادها تا دمای 400° ؟ بیشتر از $50^{\circ}/h$ باشد و جهت حفظ کیفیت سطح کار، استفاده از اتمسفر خنثی در ک؟ پیشنهاد می‌گردد.

سخت کاری: قبل از سخت کاری این آلیاژها آنها را نش گیری می‌کنند کدهای تنش گیری پیش از سخت کاری $650^{\circ} - 730^{\circ}$ می‌باشد.

تمامی سخت کاری این فولادهای نسبتاً بالا و حدود 1100 می‌باشد. بنابراین به منظور جلوگیری از پوسته بودن استفاده اتمسفر خنثی یا نکی در کوره توصیه می‌گردد هنگامی ک؟ به 1100° می‌رسد، کاربیدهای از نوع $M_{23}C_6$ موجود در این فولادها حل می‌شود. حلalیت این نوع کاربید از آن جهت حائز اهمیت می‌باشد. که موجب حل شدن کربن در آلیاژ؟ شده که پس از از سخت کاری موجب تشکل ساختار مارتزیت پر کربن با حداکثر سختی می‌گردد. حق سختی پذیری

فولادهای گرم کار بسیار بالا بوده و هوا سختی برای تشکیل ساختار مارتزیتی کافی است.

تمپر کردن:

اکثر فولادهای گرم کار هنگام تمپر تحت فرآیند سخت کاری ثانویه قرار گرفته و بنابراین دمای تمپر کردن این فولادهای حدود ۵۰۰°C می‌باشد رسوب کاربیدهایی از نوع M_6C , MC , M_23C_6 ، یعنی تمپر موجب افزایش سختی با سختکاری ثانویهن می‌گردد. حضور عناصری نظیر مولیبدن، تنگستن و وانادیم و میزان کافی بودن کربن، موجب تسريع سختی ثانویه می‌شود. این فولادهای به منظور به حداقل رساندن آستنیت باقیمانده و مارتزیت تمیز شده و کسب افزایش و چرگی این فولادها می‌شود بیشتر از یکبار تمپر می‌شوند.

فولادهای زنگ نزن آستنیتی:

فولادهای زنگ نزن را برای استفاده در محیط‌های اتمسفری آب دریا و انواع مختلف محیط‌های شیمیایی انتخاب می‌کنند. اما، بستگی به نوع محیط، باید فولاد با ترکیب شیمیایی مناسب انتخاب می‌شود. بجز مقاومت در برابر محیط‌های خوزنده خاص فولادهای زنگ نزن آستنینی دارای خواص متالوژیکی زیر نیز هستند. تبدیل آستنیت به مارتزیت در اثر کار مکانیکی سرد، کاهش کربن و عنصر آلیاژهای کرم برای حذف امکان تشکیل کاربید کرم و جلوگیری از خوردگی؟ دانه‌ای. آلیاژهای کردن با مولبدن برای افزایش مقاومت در برابر خوردگی؟ و استفاده از درصدهای بالای

عناصر آلیاژهای کرم و نیکل برای افزایش استحکام درهای بالا و مقاومت در برابر پوسته شدن. فولادهای زنگ نزن آستینینی اغلب در دماهای بالا آنیل می‌شوند تا عمل تبلور مجدد و انحلال کاربیدها انجام شود همان‌گونه در بخش بعدی توضیح داده خواهد شد، برای جلوگیری از تشکیل کاربید، پس از آنیل این نوع فولادها اگر آب سریع سد می‌کنند حداق خواص معمولی فولادهای زنگ نزن آستینیتی در شرایط آنیل شده عبارتند از: استحکام تسلیم 305 mpa و استحکام نهایی کشش 515 mpa از دیاد طول 40٪ فولادهای زنگ نزن آستینین نوردی خوب تک فازی بوده و عاری از کاربید فریت و یا فازهای دیگراند در این فولادهای تمام عناصر آلیاژی به صورت محلول جامد در شبکه بلوری آن وجود دارند. در این شرایط فولاد بهترین مقاومت به خوردگی را دارد.

گروه مارتنزیتی شامل آلیاژهای CA-9NM, CA-15H, CA-60, CA-15 آلیاژ

CA-15 دارای کمتری مقدار کرم مورد نیاز برای اینکه این آلیاژ ضد زنگ شود.

این آلیاژها دارای مقاومت خوردنگی خوب در اتمسفر و همچنین در بسیاری از محیط‌های آلی نسبتاً آرام (ضعیف) می‌باشند. CA-40 آلیاژ پر کربن بهینه شده (اصلاح شده) آلیاژ CA-15 است که برای دستیابی به استحکام بالاتر و سختی بیشتر می‌تواند تحت عملیات حرارتی قرار گیرد. آلیاژ CA-15m آلیاژ بهینه شده CA-15 است که حاوی مولیبден Mo می‌باشد. این آلیاژ دارای استحکام خوب در دهه‌های بالا می‌باشد حضور نیکل اثر فریته شده (به مزیت تبدیل شدن) رادر مقایدیر کربن پایین متوازن می‌کند طوری که خواص استحکامی و سختی آن قابل مقایسه با CA-15 و استحکام ضربه آن بهبود می‌یابد. افزون مولی بدن Mo باعث افزایش مقاومت به محیط خورنده آب دریا می‌شود. محدوده وسیعی از خواص مکانیکی می‌تواند در گروههای آلیاژی با اختصار مارتنزیتی حاصل شود. با اعمال عملیات حرارتی می‌توان استحکام کششی از 620 تا 1520 mpa و سختی بیش از 500 HB به دست آورد. در صورت استفاده از تکنولوژی مناسب این آلیاژها دارای قابلیت جوشکاری و ماشین کاری خوب می‌باشند.

CA-40 به عنوان ضعیف‌ترین و CA-6NM به عنوان بهترین آلیاژ در این رابطه می‌باشند آلیاژهای مارتنزیتی در پمپ هاف کمپ سورها، شیر آلات، توربین‌های هیدرولیکی، استفاده می‌شوند.

گرید های آستنیتی:

گرید آستنیتی شامل CN-7M, CK-20, CH-20, آلیاژهای CK-20 می باشد، آلیاژهای CH-20 آلیاژهای پر کرم و پر کربن با ترکیب کاملا آستنیتی هستند که مقدار کرم از میزان نیکل بیشتر است این آلیاژها در مقایسه با CF-6 دارای مقاومت خوبی در برابر اسید سولفوریک رقیق واستحکام خوبی در دماهای بالا می باشند. این آلیاژها برابر کاربردهای ویژه ای در فرآیند های شیمیایی و در صنایع کاغذ و خمیر کاغذ برای جابه جایی کیلویی خمیر و اسید تیتریک استفاده می شوند.

گرید CN-7M آلیاژی با مقدار نیکل بالا و حاوی مولیبدن و مس است که به طور گسترده در تجهیزات انتقال اسید سولفوریک داغ استفاده می شود این آلیاژ هم چنین مقاومت خوبی در برابر اسید هیدروکلریک رقیق و محلولات کلریدی داغ دارد. از این آلیاژ در صنایع فولاد سازی و کانتینر های نگهدارنده محلولهای نیتریک-هیدورفلوریک و صنایع که آلیاژ پر کرم نوع CF در دسترس نباشد، استفاده می شود.

گرید های فریت:

این گرید ها شامل CC-50, CB-30, آلیاژ CB-30 توسط عملیات حرارتی قابلیت سخت کاری ندارد. در صورت ساخت معمولی این آلیاژ تعادل بین عناصر موجود در ترکیب ساختار کاملا فریتی شبیه فولاد ضد زنگ نوع 442 دارد.

عناصر موجود در ترکیب وجود دارد که ساختاری کاملاً فریت شبیه فولاد زنگ نزن کار شده 442 به وجود می آید. با ایجاد تعادل در ترکیب به طرف حد پایین کرم و حد بالای نیکل و محدوده کربن مقداری مارتنزیت در حین عملیات حرارتی ایجاد می شود و خواص آلیاژ به خواص فولاد کار شده سختی پذیر 431 می رسد. آلیاژ CB-30 در مقایسه با فولادهای CA مقاومت به خوردگی عالی دارد برای بدنه شیر آلات (سوپاپها) و صنایع شیمیایی و غذایی استفاده می شود (در بسیاری از کاربردها بخاطر استحکام به ضربه پایین 30 CB ، فولادهای آستنیتی با نیکل بالانواع جایزگین آن شده است آلیاژ پر کرم 50 CC بخاطر مقاومت خوبی که در برابر CF خوردگی اکسیدی، مخلوط اسیدنیتریک و سولفوریک و لیکورهای قلیایی) دارد. در قطعایت که در تماس با آبهای اسیدی و صنایع تولید نیتروسلولز استفاده می شوند برای دستیابی به استحکام ضربه بالا آلیاژی با نیکل بیشتر از 15٪ و نیتروژن 15٪ ساخته می شود.

گریدهای آستنیتی - فریتی

این گرید شامل CF-16F, CF-8C, CF-8A, CF-8, CF-3A, CF-3, CE-30 می باشد. ساختار این آلیاژها معمولاً شامل 5-40٪ فریت بسته به نوع گرید، تعادل بین عناصر آستنیت زا و فریت زا در ترکیب می باشد. این مقدار فریت قابلیت جوش کاری آلیاژها را بهبود، استحکام مکانیکی و مقاومت به SCC را افزایش می دهد.

میزان فریت در یک قطعه ریختگی مقاوم به خوردگی می تواند از روی ترکیب آلیاژ و با استفاده از دیاگرام شوفر (شکل ۳) تخمین زده می شود. همچنین با استفاده از عکس العمل آنها نسبت به تجهیزات اندازه گیری مغناطیسی تخمین زده می شود. آلیاژ پر کرم و پر کربن CE-30 دارای مقاومت خوبی در برابر اکسید سولفوریک دارد و می تواند در شرایط پس از ریخته گری as- cast استفاده شود. این آلیاژ بطور گسترده برای قطعات ریختگی مجموعه های جوش کاری شده که نمی توانند به طور موثر تحت عملیات حرارتی قرار گیرد استفاده می شود. آلیاژ CE-30A گرید فریتی کنترل شده بخاطر استحکام بالا و مقاومت SCC در اسید پلی تیونیک در صنایع نفت استفاده می شود.

آلیاژهای CF گروه اصلی تولیدات ریختگی مقاوم به خوردگی را تشکیل می دهند در صورتی که این آلیاژ ها به طور مناسب تحت عملیات حرارتی قرار گیرند مقاومت به خوردگی آن ها بهبود می یابد و به عنوان بهترین گرید شناخته می شود. آنها دارای قابلیت ریخته گری، ماشین کاری، وجوشکاری خوب و همچنین استحکام و چرگی بالا در دماهای زیر 225°C می باشد.

آلیاژ CF-8 معادل فولاد زنگ نزن 304 می باشد و به عنوان آلیاژ اصلی پایه شناخته می شود و بقیه آلیاژها به عنوان آلیاژها به عنوان آلیاژ فرعی از این نوع آلیاژ به شمار می روند آلیاژ CF-8 دارای مقاومت عالی در برابر اسید نیتریک و محیط های اکسیدی قوی می باشند. گرید پر کربن 20% CF-8 در مقایسه با

محیط های با قدرت خورنده‌گی کمتر استفاده می‌شود و آلیاژ کم کربن CF-3 برای کاربردهای که قطعات ریختگی بدون عملیات حرارتی بعدی به هم جوش داده می‌شوند استفاده می‌شود. آلیاژهای CF-3M و CF-8M حاوی مولیبد به منظور بهبود مقاومت به احیاء شیمیایی، انتقال اسید سولفوریک رقیق، اسید استیک، کیلور صنایع کاغذ سازی استفاده می‌شود.

آلیاژ CF-8M همواره به عنوان گریدی برای استفاده از پمپها و شیر آلات مقاوم به خوردگی استفاده می‌شود. CF-3M بخار مقدار کربن پایین می‌تواند بدون عملیات حرارتی پس از جوشکاری استفاده شود. آلیاژ پایدار شده با فیوبیوم-CF-8C، آلیاژ CF-8 می‌باشد.

بنابراین قطعات ریخته گری از این آلیاژ که استفاده می‌شود مقاومت به محیط های خورنده مشابه به CF-8 دارند اما ناحیه که جوش می‌خورد یا در دماهای گاز 65 درجه کاری می‌کند مورد بحث است.

گرید های CF-3MA، CF-8A، CF-3A در مقایسه با آلیاژهای CF-3M، CF-8CF-3 دارای خواص مکانیکی بالا می‌باشد این موضوع بخار مقدار بالانس ترکیب برای ایجاد فریت کنترل شده است که اطمینان از استحکام کافی را حاصل می‌کند از این گرید در صنایع هسته ای استفاده می‌شود گروه CF-16F دارای مقدار اضافی سلینیوم برای تقویت ماشین کاری، قطعات ریختگی، که نیازمند مته کاری و حدیده

کاری و امثال آنها است می باشد. این گرید در کاربردهای شبیه کاربردهای CF-20 مورد استفاده قرار می گیرد.

آلیاژ CG-8M در مقایسه با CF-8m دارای مولی بدن بیشتری می باشد و در کاربردهایی که نیازمند به مقاومت بالاتری در برابر محلول های اسید سولفوریک و سولفور باشد ترجیح داده می شود. اما بر خلاف CF-8M برای کاربردهای که با اسید نیترکی یا دیگر محیط های اکسایشی قوی در تماس دارد مناسب نیست.

آلیاژهای دوبلکس (دوگانه)

این آلیاژها در مقایسه با آلیاژ های آستنیتی دارای استحکام تسلیم کششی بالاتری می باشد. این امر باعث تفاوت در عمر اقتصادی (مفید) به عنوان مثال در صنایع شیمایی، فرآیند های با آهنگ جریان و فشار بالا می شود. در صورتیکه استحکام بالا اجازه کاهش ضخامت دیواره، لوله ها، تیرهای مبدل حرارتی تانک ها، ستونها، تجهیزات دهد. صرفه جوئی در هزینه می تواند به حد واقعی برسد. برای تجهیزات چرخشی نظیر سانتریفیوژ، جرم تجهیزات با استفاده از فولادهای دوبلکس می تواند کاهش پیدا کند. در موتورها و چرخ دنده ها بخاطر بار اعمالی کوچک صرفه جویی بیشتر حاصل می شود. بعضی از اوقات در ساخت پمپها و شیر آلات مستحکم از فولادهای دوبلکس استفاده می شود که اجازه وارد شدن فشار بالاتر و کاهش هزینه با استفاده از دیواره های نازک داده می شود. زیرا با استفاده از این فولادها چرم را می توان با کاهش مقاومت دیواره ها کم کرد که همان صرفه جویی اقتصادی است.

آلیاژهای رسوب سختی

این آلیاژ شامل CD- 4MCU, CB-7CU یک آلیاژ مارتنتزیتی کم کربن می باشد، آلیاژ CB-7CU می باشد، آلیاژ CD- 4MCU می باشد که ممکن است شامل تعداد جزئی از فریت یا آستنیت باقیمانده باشد مقاومت، به خوردنگی CB-7CU حد فاصل بین گردید CA و آلیاژ سختی ناپذیر CF می باشد درنتیجه این آلیاژ زمانیکه ترکیبی از استحکام و مقاومت به خوردنگی بالا نیاز باشد مورد استفاده قرار می گیرد. قطعات ریخته شده از CB-7CU در شرایط حل سازی شده ماشین کاری می شوند و توسط عملیات پیر سازی در دما پایین (C^0 595 تا 480) سخت کاری می شود به خاطر این قابلیت گردید CB-7CU در کاربردهایی نظیر صنایع هواپیمایی و فرآیند های غذایی که تحت تنش بالا قرار دارند استفاده می شود. گروه CD- 4MCU یک آلیاژ دو فازی با ساختار فریت و آستنیت می باشد که به خاطر تعداد بالای کرم و کربن پایین ساختار مارتنتزیتی در حین عملیات حرارتی حاصل شده است.

آلیاژ CD-4MCU شبیه گروه CB-7CU می تواند توسط عملیات پیر سازی در دما پایین سخت شود. اما این آلیاژ معمولا در شرایط تابکاری و حل سازی استفاده می شود در این شرایط استحکام آن ها دو برابر گروه CF است. و مقاومت به خوردنگی آنها بهینه می باشد. مقاومت به خوردنگی این آلیاژ در مقایسه با انواع CF بهتر یا یکسان است و همچنین دارای مقاومت عالی به SCC در محیط های کلریدی و مقاومت در برابر اسید نیتریک و سولفوریک می باشد. این گروه در ساخت پمپها،

شیرآلات، قطعات تحت تنفس، تجهیزات دریایی، شیمیایی صنایع کاغذ که در این صنایع به ترکیبی از مقاومت خوردگی بالا و استحکام بالا نیاز است مورد استفاده قرار می‌گیرد.

کاربردهای آلیاژهای نوع H

آلیاژهای آهن - کرم شامل گریدهای HD- HC- HA می‌باشد آلیاژ HA دارای کاربرد دمای پایین می‌باشد بخاطر استحکام پایین و مقاومت ضعیف در برابر خوردگی گازی در دمای بالا این آلیاژ در شیرآلات و فلانزها جائیکه تنفس پایین وارد می‌شود استفاده می‌شود.

آلیاژهای HC- HD می‌توانند برای انتقال بار تا دماهای بالای 650°C در مورد بارهای کم تا بالای 104°C مورد استفاده قرار گیرد این گرید با تشکیل فاز 6 در محدوده دمایی 650°C الی دچار تردی می‌شود. HC, HD از نظر مقاومت به خوردگی شبیه هم هستند در حالیکه گرید HD استحکام بالاتری دارد. هر گروه در کوره‌های تشویه مواد معدنی و در کاربردهای با مقدار سولفور بالا جائیکه به استحکام بالا نیاز نیست استفاده می‌شود.

آلیاژهای نیکل کرم- آهن

این گروه شامل HL, HI, Hk, HH, HF, HE می‌باشد ساختار این گرید غالباً یا کاملاً آستنیتی می‌باشد و در مقایسه با گرید آهن کرم دارای استحکام و داکتیلیته بهتری می‌باشند آلیاژ HE دارای مقاومت به خوردگی عالی واستحکام کای در

دهماهای بالا می باشد این ترکیب از مقاومت به خوردگی واستحکام آلیاژ HE را برای کاربردهای تا دمای 1095°C مفید می سازد گروه HE در کاربردهایی با مقدار سولفور بالا نظیر کوره های تسویه و کوره های وفولاد سازی استفاده می شود این آلیاژ مستعد به تشکیل فاز در دمای 650 الی 870 می باشد. اما در آلیاژ HF فاز تشکیل نمی شود. و می تواند تا دمای 870°C استفاده می شود. این آلیاژ استفاده می شود لوله های تامین کننده و میله های هیترهای تصفیه روغن و کوره های عملیات حرارتی، کوره های سیمان گردید HH دارای استحکام بالا و مقاومت عالی اکسیداسیون در دمای 1905°C می باشد. ساختار آن می تواند با متعادل شدن آن شامل مقدار جزئی از فریت یا کاملاً آستنیتی باشد و محدوده وسیعی از خواص را دارد. به همین خاطر ترکیب آلیاژ HE با توجه به کاربرد بطور مناسب انتخاب می شود. آلیاژ با مقدار جزئی فریت یا نوع I، دارای استحکام خستگی نسبتاً پایین و داکتلتیه بالاتر در دمای بالا در مقایسه با آلیاژهای آستنیتی نوع II می باشد. نوع I همچنین مستعد به تشکیل فاز 6 در محدود و دمایی 650 الی 870 می باشد. آلیاژ نوع II در این محدوده، دمایی ترجیح داده می شود. هر دو نوع به طور گسترده در صنایع کوره سازی استفاده می شود، اما برای کاربردهای دما بالا سیکلی استفاده نمی شود. اما برای سیکلهای دمای بالا استفاده نمی شود.

گردید HI شبیه آلیاژ کاملاً آستنیتی HH می باشد اما تعداد کرم بالا باعث استفاده از آن در دماهای بالای 180°C می شود. کاربرد اصلی آن در صنایع تولید کلسیم و

منیزین است. آلیاژ HK دارای استحکام خزش و گسیختگی بالائی است و می‌تواند در کاربردهای سازه ای تا دمای 1150°C استفاده می‌شود همچنین دارای مقاومت به خوردگی گاز داغ عالی دارد. اغلب برای قطعات کوره تجهیزات تولید بخار و تیوبهای پرویز اتیلن استفاده می‌شود. گرید HL خواص شبیه HK دارد. و مقاومت به خوردگی بالائی در محیط‌های حاوی سولفور بالا در 980 دارد. این آلیاژ معمولاً در تجهیزات تفکیک گاز استفاده می‌شود.

آلیاژ‌های کرم-نیکل-آهن

این گرید شامل Hx, Hw, Hu, HT, Hp می‌باشد، در این گرید نیکل عناصر آلیاژی اصلی است. آن‌ها هم چنین برای استفاده در دمای 115°C مناسب و مقاوم به خستگی حرارتی و شوک حرارتی وارد شد. توسط چرخه‌های دمایی شدید می‌باشد. اما گرید‌های پایه نیکل برای محیط‌های سولفور بالا مناسب نیستند. آلیاژ HW خواص شبیه HK دارد. این آلیاژ در فیکسچرلیم کاری، کوره‌ها، قطعات استفاده می‌شود. گریده HP مقاومت خوبی در محیط‌های کربوره و اکسیدی دارد و دارای استحکام خوب در محدوده دمایی 900 الی 1095 می‌باشد این آلیاژ معمولاً برای فیکسچرهای عملیات حرارتی، تی؟ شعاعی، کوبل هستیر، پیرولیز اتیلن استفاده می‌شود. آلیاژ HT می‌تواند در شرایط اکسیدی تا 1150°C و شرایط احیا؟ تا 1095°C مقاوم باشدو بطور گسترده در قطعات کوره‌های عملیات حرارتی که در

عرض سیلکهای حرارتی قرار دارند استفاده می شود مثل ریلهای و دیسکها و زنجیرها ... استفاده می شود.

آلیاژ HU مقاومت عالی به خوردگی گاز داغ، خستگی حرارتی و استحکام بالا در دمای بالا دارد. و در کوره ها استفاده گسترده ای دارد. گرید های Hx, Hw مقاومت شدیدی به اکسیداسیون، شوک حرارتی و خستگی دارد. مقاومت الکتریکی بالای این گرید را برای تولید المنت های حرارتی الکتریکی مناسب می سازد هر دو گرید مقاومت شدیدی به کربوزاسیون دارند. زمانی که درمعرض نمک های سیانیدی و عملیات باز پخت قرار می گیرند. مقدار بالای عنصر آلیاژی در گروه Hx آن را مقاوم تر به خوردگی گاز داغ می کند مخصوصا در برابر گاز های احیائی حاوی سولفور، در حالی که گرید Hw برای این کاربرد توصیه نمی شود هر دو گرید معمولا کانتینر عمل سرب مذاب، نیکچر فیکسچر آبدھی، قطعات کوره ها استفاده می شود. هر دو گروه عملا استفاده می شود.

فولادهای آستینیتی منگنز دار ترکیب فولادهای آستینیتی منگز دار می تواند برای دستیابی به ترکیب های مختلف از استحکام، داکتیله، مقاومت خزشی و قابلیت ماشین کاری تغییر کند ، (ASTM A128) فولاد های ریختگی منگز دار در کلیه ابعاد برای کاربردها زیادی مصرف می شوند. فولادهای منگنز دار حاوی کرم به عنوان عنصر آلیاژی بر اساس استاندارد crucher A128 به طور گسترده مورد استفاده قرار می گیرند. قطعات ریخته گری

با ضخامت متوسط 5in-128mm² معمولاً افزایش (بهبود) عمر سایشی نشان

می دهد این امر به حضور عنصر آلیاژی کرم نسبت داده می شود.

فولادهای منگنز دار حاوی m را می توان به دو گروه تقسیم بندی کرد: گروه اول

حاوی (Mo%) و گروه دوم حاوی 0.2% Mo هستند.

علاوه بر این گروه 1% Mo تقسیم شده به بخش آلیاژ معمولی و گروهی که

نامیده شده آلیاژ خم شونده گروه آلیاژ خم شونده آستنیتی حاوی 5-7% منگنز

هستند این ترکیب معمولاً حاوی 12-14% فولاد منگنز آستنیتی است.

گروه آلیاژهای معمولی 1% Mo می تواند حاوی مقادیر کربن در محدود 0.8 تا

1.3% باشد. هر یک از این حدود کربن می تواند فریت و سودمندی متفاوتی را فراهم

کند.

نظم سنگین (جزء سنگین) خواص مکانیکی اصلاح شده دارد و بهبود یافته مقاومت به

کاهش خواص مکانیکی آن بهبود خواص مکانیکی اجزاء بزرگ این آلیاژ و بهبود

مقاومت به کاهش خواص مکانیکی آن به عنوان نتایج ؟ بالا می تواند راهنمای استفاده

از این مواد کم کربن باشد.

از گروه پر کربن آن می توان در جایی که بهبود مقاومت سایشی مورد نیاز است

استفاده شود در گروه فولادی ؟ 1% Mo دار ب ؟ استفاده می شود در کاربردهای

آنها این محدودیت بخاطر داکتیلیته پایین و ؟ پذیری مجاز کم آنها است. crushing

کار غنی سریع در این گروه موجب می شود که بهبود در دوام عمر از موارد استفاده آنها به وجود می آید. همچون آسیاب های گل؟ و آسیاب های میله ای.

گروه های 2٪ مولبیدن بر طبق طبقه بندی در جدول 7 دارای 12-15 Mn هستند.

مقدرا کربن می تواند تغییر کند از 105٪ تا 1 در آلیاژهایی که ممکن است دستخوش عملیات حرارتی آستینیتی یا عملیات سخت سازی پرکنده ی شوند.

برای دست یافتن به فولادهای منگنز دار با استحکام تسلیم بالا گروه 2٪ Mo را تست عملیات سخت سازی پراکنده شدن در ساختار استحکام تسلیم بهبود یابد و افزایش پیدا کند.

مشخص است که استحکام تسلیم بالا مطلوبست از کاربردهای قطعات ریخته گری همچون فک؟ بزرگ و (قطعات) اجزاء توگرد (فرورفت)

گروه 2٪ MO می تواند به دلیل استحکام تسلیم جنبی که دارد و بهبودی را در دوام عمر داشته باشد اگر دچار عیب زود هنگامی نشود.

بنابراین اهمیت اقتصادی شامل این موضوع می شود که باید تخمین زده شود افزایش قیمت که رابطه با افزایش طول عمر قطعه. یعنی اینکه با افزایش طول عمر قیمت چقدر افزایش می یابد.

گروه قابل ماشین کاری فولادهای منگنز دار لیست شده در جدول 7 نسبتا نقشی مشابه با فولادهای منگنز دار با استحکام بالا دارند. اما در بعضی ناحیه ها خواص

متفاوت دارند. فولادهای آستنیتی منگنز دار قابلیت ماشین گاری ضعیفی دارند. و حتی باید در براده برداری و سوراخ کاری آنها توجه شود.

بنابراین فولادهای منگنز دار قابل ماشین کاری نسبت به فولادهای زنگ نزن کار پذیر نوع 308 فریت بالاتر و بهتری دارند در سوراخ کاری و ماشین کاری.

خواص مکانیکی

خواص مکانیکی ترکیبات نشان داده شده در جدول 7 بیان شده در نمودارهای 12 و 15 به عنوان نتیجه افزایش ابعاد ؟ و کاهش عکس العمل به عملیات حرارتی 21٪ شده. هم گروه ها بجز آستنیت کم و گروههای قابل ماشین کاری استحکام UTS تقریبا 872 MP در قطعه mm25 دار؟ گروه های کروم دار و گروه های MO 2٪ استحکام تسليم 414 درصد یا بالاتر را نشان می دهند. در حالیکه در همین جدول آلیاژ با استحکام تسليم بالا که از آلیاژ 2٪ MO حاصل می شود. استحکام MPO 655 را در ابعاد MM25 دارد

درصد تغییر طول و استحکام ضربه داده های استنشتا گروه 1٪ MO قطعات سنگین ؟ هستند، در حالیکه آلیاژ lean MO خواص بسیار ضعیفی را در این مورد نشان می دهد.

هدایت مغناطیسی کم را می تواند خیلی و بطور اقتصادی به دست آورد. ترکیب مقاومت سایشی و هدایت مغناطیسی کم فریت خوب در استفاده فولاد منگنز دار پوشش مغناطیسی ورق های نازک.

قابلیت ماشین کاری:

فولادهای منگز دار آستینی، ماشین کاری آنها عمدتاً مشکل است. زیرا آنها در زیر و جلوی ابزرا کار (براده بردار، سوراخ کن) سخت می‌شوند. حتی مقدار خیلی کمی شل بودن ابزرا که سختی خیلی زیاد هم دارد منجر کند شدن و حتی نازک شدن ابزار می‌شود.

برای ماشین کاری آنها باید از ابزارهای از جنس کاربیدهای شما؟ یا فولادهای حاوی کبات استفاده کرد همچنین ابزار باید تیز باشد زیرا در غیر اینصورت کار؟ زیادتر می‌شود. و نیز ماشین باید صلب و در محل کاملاً مستقر باشد تا حرکت نکند، سرعت ماشین کاری کم بوده تا عمر ابزار کاهش نیابد. در صورت امکان سوراخ‌ها را در هنگام ریخته گیری و با استفاده از ماهیچه ایجاد کرد و حتی الامکان ماشین کاری برای ایجاد سوراخ انجام نشود و استفاده از روغن کاری‌های حاوی گوگرد ماشین کاری آن نیز توصیه می‌شود.

انجام شود اگر مطلوب باشد به طور معمول با؟ ماشینی لایه روبی، پیاله‌ها و بوش‌ها نیز از فولادهای آستینی منگز دار به طور وسیع در این کاربردها مورد استفاده قرار می‌گیرد. کاربردهای دیگر شامل صفحه فولادی جرثقیل چرخ‌ها و زنجیره‌ها.... می‌باشد.

قابلت حوش کاری

تعمیر جوش، ساخت مجدد و عملیات مونتاژ مرتبا انجام می شود سیم های جوش فولادهای منگنز دار آلیاژی شده با کرم-نیکل و مولی بدن والکترودها به سهولت در دسترس می باشد با احتیاط قابل قبول همه عملیات معمول جوش کاری می تواند انجام پذیر. فلز کار سختی شده باید قبل از جوش کاری توسط سنگ زنی برداشته شود استفاده از فولادهای ۱٪ مولی بدن در ریخته گری موجب بهبود در مقاومت در برابر؟ می شود.

کاربردها:

فولادهای آستنیتی منگز دار بطور گسترده در کاربردهای سایشی (سنگ زنی) و آسیابها و سنگ شکن‌ها استفاده می‌شود.

پوشش اولیه و ثانویه سنگ شکن‌ها و آسیابها می‌تواند از نظر وزنی 4 تا 25 تن تغییر کند. (جزء بالایی و پایینی برای کاهش وزن کلی استفاده می‌شود)

وزن گله سنگ شکن‌ها و آسیاب‌ها (crusher) گوه‌ای تولید شده به روش ریخته گری از 180 تا 3400 کیلوگرم می‌باشد همواره در گله‌های crusher، فک

های سنگ شکن صفحات سایشی چکش‌ها، میله‌های کوبه و رینگها از فولادهای آستنیتی منگز دار استفاده می‌شود. بیل‌های قوی با ضعیف 19m با استفاده از

تکنیک‌های مونتاژ ریخته گری-جوش کاری ساخته می‌شوند وزن cross‌ها می‌تواند 50 تن در حالی که وزن بیل‌های بزرگ 2720 kg می‌رسد. در چرخ دنده‌های

میانی، دندانه‌های چرخ زنجیر sheaves و صفحه دنده نیز بطور گسترده استفاده می‌شود. جدار (روکش) و پمپها بزرگ با وزن 2270 kg الى 9070 kg نیز به طور

گسترده با استفاده از ریخته گری تولید می‌شوند قطعات؟ دیگر شامل Impeller و موتورها و صفحات دو طرف می‌باشد ساخت مجدد با جوش می‌تواند.